

Dobra praksa

Odpadni orkester

Opis dobre prakse

Odpadni orkester je interaktivni projekt, ki združuje glasbo in okoljevarstvo. Vsak udeleženeec naredi glasbila iz odpadnih materialov, se udeleži glasbenih delavnic in ima glasbeni nastop.

Ciljna skupina

Mlajši udeleženci (najbolje osnovnošolci)
Takšno delavnico lahko organiziramo v šolah (ali v drugih izobraževalnih ustanovah), kjer lahko udeleženci javno nastopijo pred drugimi učenci ali starši.

Število udeležencev

Minimalno število udeležencev: 5
Maksimalno število udeležencev: 30
Število moderatorjev: 3 (1 likovni inštruktor z znanjem ekologije / 2 glasbenika)
Projekt lahko izvedemo z več skupinami, ki na koncu skupaj nastopijo z istim programom.

Kraj izvedbe

Na prostem ali večja soba (učilnica) za delavnice. Drug, večji prostor za predstavo (lahko dvorana ali telovadnica v šoli)

Čas trajanja

3 ure

Potrebščine

Odpadni reciklirani materiali (plastenke, pločevinke) za ekološke delavnice izdelovanja glasbil. Ostali materiali za delavnice – lepilni trak, fižol, čičerika, vrvica itd.

Cilj oz. namen dobre prakse

Cilj aktivnosti je posvetiti se vprašanju odpadkov in ekologije ter kolektivnemu ustvarjanju glasbe. Namen je predstaviti načine, na katere je mogoče odpadke uporabiti za glasbo. Tako z izdelavo instrumentov in izvajanjem glasbe krepimo zavedanje udeležencev o varstvu okolja.

Navodila po korakih

1. korak:

Pred začetkom delavnice (vsaj en dan prej) udeležence prosimo, naj od doma prinesejo nekaj recikliranih odpadnih materialov. Poskrbeti je treba tudi za občinstvo za predstavo (npr. otroke iz drugih razredov, starše, učitelje ipd.)

2. korak:

Dan delavnice: Kratek teoretični uvod inštruktorja o ekologiji in problemu smeti na našem planetu (metoda vprašanj in odgovorov).

Navodila po korakih

3. korak:

Na vrsti so delavnice za izdelavo glasbil iz odpadnih materialov, ki so jih s sabo prinesli udeleženci. Vsak udeleženec pod vodstvom inštruktorjev izdelava svoj inštrument. Najlažje je izdelati tolkala, kot so stresalci (shakerji), iz plasten in pločevink, ki jih napolnimo s fižolom oziroma čičeriko. Udeleženci lahko inštrumente tudi okrasijo. Inštruktorji (ali udeleženci) se lahko domislijo tudi kakšnih drugih idej za glasbila.

4. korak:

Glasbene delavnice se pričnejo, ko vsi udeleženci izdelajo vsaj eno glasbilo. Za uvod v glasbeni del poskrbi glasbeni inštruktor, ki bo tudi dirigent glasbenega nastopa. Poda kratka teoretična navodila o delovanju orkestra. Udeleženci oziroma nastopajoči se morajo zavedati, da morajo med vajo in nastopom upoštevati navodila dirigenta.

5. korak:

Udeležence razdelite na instrumentalne skupine: na primer skupino nastopajočih s stresalci na eno mesto v sobi oz. na odri, bobnarje na platenke na drugo mesto in tako naprej.

6. korak:

Inštruktorji predstavijo skladbe, ki jih bodo udeleženci vadili in nato odigrali pred občinstvom. Najbolje je izbrati nekaj ljudskih pesmi in melodij ljudskih plesov. Ena izmed skladb je lahko hiter ples, kot je polka, druga pa mazurka ali valček. Uporabne so tudi nekatere klezmerske ali ciganske melodije s pospešenim tempom. Izberite približno tri skladbe. Pesmi naredite tako, da inštruktorji izvajajo skladbo, udeleženci pa v posameznih delih nastopa dodajo svoje igranje (ali hrup).

7. korak:

Dirigentova naloga je narediti preprosto priredbo skladbe, ki bo zaigrana pred občinstvom. Uporabite preproste vzorce: stresalci naj igrajo verze; pri refrenu pa naj se ustavijo. V prehodu naj tutti (vsi) igrajo ali povzročajo hrup ali kričijo. In tako naprej. Inštruktor mora biti v tej fazi kreativen.

8. korak:

Po končani vaji dirigent sporoči udeležencem, kako bo izgledal nastop pred javnostjo ter kako naj se nastopajoči obnašajo na odru – pred, med in po koncertu. Dirigent naj skuša zmanjšati tremo nastopajočih s pripovedovanju šal o glasbenikih in glasbenih nastopih.

Navodila po korakih

9. korak:

Končni nastop poteka v drugem prostoru (npr. v šolski telovadnici ali dvorani). Gledalci se zberejo, preden udeleženci stopijo na »oder«. Ko je občinstvo pripravljeno, na oder stopijo udeleženci z glasbenimi učitelji. Medtem ko eden od inštruktorjev pomaga poiskati ustrezne položaje instrumentalnih skupin, režiser občinstvu na kratko predstavi projekt, pokrovitelje in udeležence. Dobrodošlo je tudi sodelovanje občinstva na koncertu.

10. korak:

Po koncertu se dirigent zahvali udeležencem (tako da jih predstavi) in občinstvu. Vsi nastopajoči gredo z odra.

Korak 11.

Udeleženci se z inštruktorji vrnejo v drugo sobo, v kateri so pred tem potekale delavnice in vaje. Nujni so kratka ocena nastopa, sproščen pogovor ter čestitke udeležencem.

Nasveti za moderatorje

Bodite kreativni, a tudi odprti za kakšen zanimiv predlog glede uporabe izbranega odpadnega materiala in glasbenih aranžmajev. Izogibajte se predavanjem, raje uporabite metode vprašanj in odgovorov.

Jasno povejte, da so med vajo in nastopom najpomembnejša dirigentova navodila.

Dodatne opombe glede dobre prakse

Glasbila, izdelana na delavnicah, lahko udeleženci odnesejo domov.

